
prof. Mgr. et Mgr. Marcin Lukasz Filipowicz, Ph.D.

Oborové zaměření

Literárněvědná bohemistika, teorie literatury, genderová studia, maskulinní studia, paměťová studia, zvuková studia.

Kontakt a konzultační hodiny

- kancelář: 2.40
- e-mail: marcin.filipowicz@fhs.cuni.cz
- telefon: 224 271 451
- konzultační hodiny: dle předchozí domluvy

Vyučované předměty

Viz [SIS](#).

Vzdělání

1995–2000: Magisterské studium právních věd na Právnické a správní fakultě Varšavské univerzity.

Badatelské pole: sociologie práva.

Diplomová práce: *Názory polských a českých studentů na právní řád a veřejné instituce.*

1996–2001: Magisterské studium slovanské filologie, obor bohemistika, na Fakultě polonistiky Varšavské univerzity.

Ukončeno s vyznamenáním

Badatelské pole: česká a slovenská literatura a kultura 19. a 20. století.

Diplomová práce: *Česko-slovenská kulturní vzájemnost v období existence Československa.*

2001–2006: Doktorské studium literárněvědné bohemistiky a slovákistiky na Fakultě polonistiky Varšavské univerzity.

Ukončeno s vyznamenáním.

Badatelské pole: česká a slovenská literatura 19. století, feministická literární kritika, genderová studia.

Disertační práce: *České a slovenské spisovatelky druhé poloviny 19. století.*

2014: Habilitace v oboru literárněvědná bohemistika, Ústřední komise pro vědecké stupně a hodnosti Polské republiky, Fakulta polonistiky Varšavské univerzity.

Badatelské pole: česká literatura a kultura 19. století, teorie nacionalismu, studia maskulinit, genderová studia, kulturní antropologie.

Monografie: *“Panowie bądźmy Czechami, ale nikt nie musi o tym wiedzieć...”* Wzorce męskości w kulturze czeskiej XIX wieku, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.

2024: Jmenování profesorem, Rada vědecké dokonalosti Polské republiky, Prezident Polské republiky.

Badatelské pole: česká literatura 20. a 21. století, paměťová studia, studia o rodině.

Monografie: *Configuring Memory in Czech Family Sagas: The Art of Forgetting in Generic Tradition*, Rowman & Littlefield / Lexington Books, Lahnam – London 2022.

Pedagogická a expertní praxe

Od roku 2005 do roku 2025 působil na Katedře českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové.

Od roku 2005 působí v Ústavu západní a jižní slavistiky Fakulty polonistiky Varšavské univerzity.

Od roku 2013 do roku 2017 byl člen Panelu 406 Lingvistika a literární věda Grantové agentury české republiky; v letech 2015–2017 místopředseda Panelu 406.

Řešení a účast na výzkumných projektech

2010–2013 Vzorce maskulinity v české kultuře 19. století, Ministerstvo vědy a vysokého školství Polské republiky, NN 103148139.

2012–2015 Slovanské periferní narativy vůči Habsburské říši a národním entitám, Národní centrum pro vědu Polské republiky, UMO-2011/03/D/HS2/00826.

2015–2017 Rodinná paměť a mezigenerační proměna identit, GAČR, GA15-02993S.

2022–2024 Akustická paměť druhé světové války v českém kontextu v letech 1990–2020, GAČR, 22-34342S.

Publikace (výběr)

Autorské a spoluautorské monografie

Roditelky národů. Z problematiky české a slovenské ženské literární tvorby 2. poloviny 19. století, Gaudeamus, Hradec Králové 2007.

Urodzić naród. Czeskie i słowackie pisarstwo kobiece II poł. XIX wieku, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, seria Communicare, Warszawa 2008.

Rod v memoárech. Případ Hradec Králové, Pavel Mervart, Červený Kostelec 2009, spoluautorka A. Zachová. „Panowie bądźmy Czechami, ale nikt nie musi o tym wiedzieć...” Wzorce męskości w kulturze czeskiej XIX wieku, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013.

Obcy czy obywatele? Słowianie a przemiany konstytucyjne w monarchii habsburskiej w latach 1860–1861, Kraków: Libron, 2015, spoluautoři M. Falski a A. Kobylińska.

Peryferyjność. Habsbursko-słowiańska historia nieoczywista, Kraków: Libron, 2016, spoluautoři M. Falski a A. Kobylińska.

I rodina má svou paměť. Rodinná paměť v interdisciplinárním kontextu, Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2018, spoluautoři R. Švaříčková Slabáková, I. Sobotková, A. Zachová, J. Kohoutová a M. Petrů.

Configuring Memory in Czech Family Sagas: The Art of Forgetting in Generic Tradition, Rowman & Littlefield / Lexington Books, Lahnam–London 2022.

Články v časopisech a kapitoly v knihách

Verismus románu Terézy Novákové Děti čistého živého jako ženská realizace žánru vesnického románu období realismu, „Česká literatura“, č. 6/2006, s. 839–851.

The Lost Branch of Czech Literary Theory – an Anticipation of the Feminist Literary Criticism, in: *Perspectives on Slavistics: Literature*, eds. K. Van Heuckelom a D. Danaher, Pegasus, Amsterdam 2006, s. 102–110.

Pani Georgiadesová na cestách. Veselý cestopis do Prahy Terézie Vansové. Ženská verze ideologického cestopisu, „Česká literatura“, č. 5/2006, s. 80–92.

Anti-Hero? The Concept of Masculinity in Czech Literature of the Nineteenth Century, „Spaces of Identity“, č. 2/2008 (8), s. 46–60.

Everything the Same as Here: Misogyny in Czech Modernist Poetry at the End of the 19th and the Beginning of the 20th Century, in: *Gender and Modernity in Central Europe. The Austro-Hungarian Monarchy and its Legacy*, ed. A. Schwartz, Ottawa University Press, Ottawa 2010, s. 103–115.

Podoby středoevropského literárního feminismu, „Česká literatura“, č. 6/2011, s. 913–916.

V jazyce naše ... maskulinita. Příklad obrozeného diskurzu, „Česká literatura“, č. 5/2012, s. 663–693.

Men's studies / masculinity studies, in: Encyklopedia gender. Pleć w kulturze, eds. M. Rudaś-Grodzka, K. Nadany-Sokołowska, A. Mroziak, K. Szczuka, K. Ciecior, B. Smoleń, A. Nasilowska, E. Serafin a A. Wróbel, Czarna Owca, Warszawa 2014, s. 305–308.

Literární prostory otčovství, „Gender a výzkum / Gender and Research“, č. 1/2015, s. 6–13.

Constructions of Modern Czech Masculinity and Femininity in Memoirs Written at the Turn of the 19th Century (1870–1918), „European Journal of Cultural Studies“, č. 6/2016, s. 598–615, spoluautorka A. Zachová.

Paměť domu v žánru rodinné ságy, „Česká literatura“, č. 3/2017, s. 355–380, spoluautorka A. Zachová.

Česko–slovenské společenství na půdě současné fanouškovské literatury. Příklad fandomu Harry Potter, „Slovenská literatúra“, č. 3/2019, s. 216–232, spoluautorka T. Šmídová.

Mezi idylickou soudržností a touhou po individuální emancipaci. Logika narativu v subžánru rodinné ságy, „Slovenská literatúra“, č. 2/2018, s. 89–102.

Emigracja jako czynnik konsolidacji i rewizji kobiecego projektu tożsamościowego. Węgierskie doświadczenia Bożeny Němcovej, „Bohemistyka“, č. 1/2020, s. 5–21.

Příbuzenství v pohybu. Reprezentace adopce v současné české próze, „Česká literatura“, č. 5/2020, s. 551–571.

Representation of Single Mothers in Petra Soukupová's Contemporary Czech Prose: Guilty Mothers and Uninvolved Fathers, in: Single Parents Representations and Resistance in an International Context, eds. B. ?ström a D. Bergnehr, Palgrave Macmillan, Cham 2021, s. 31–50.

Rozporuplná interakce. O vztahu zvukových studií a literární vědy, „Česká literatura“, č. 5/2023, s. 641–657.

Perpetrators and Victims Blurred in the Soundscape of Wartime Mass Rallies: The Third-Generation Perspective in Marcel Beyer's The Karnau Tapes and Kateřina Tučková's Gerta, „East European Politics and Societies: and Cultures“, OnlineFirst <https://doi.org/10.1177/08883254241229738>.